

המביא גם פרק שני גיטין

בג.

עין משפט גר מצוה

פ א ב ג מ"ג פ"ג מהל'
גירוסין פ"ג טו ז י ח
סמ"ג ע"ג נ טור ש"ע
ל"ע"פ פ"ג קנ"ג סע"ף ג ד
ו"ע"פ כ"מ"ג ו"מ"ג מ:
פ ד מ"ג פ"ג מהלכות
גירוסין הל' ו סמ"ג
ע"ג נ טו"ע"פ א"ה"פ ס"ג
קמ"ג סע"ף לא:
פ ה מ"ג ע"ג ס"ג הלכה ח
טו"ע"פ ע"ג סע"ף ג:
פ ו ז מ"ג ע"ג פ"ג
הלכה ט סמ"ג ע"ג
טו"ע"פ א"ה"פ ס"ג קמ"ג
סע"ף יא:

פסקי ר"ד

והוא שהיה גדול עומד על
גביו. פי' ור' אלעזר הוא
דאמר עדי מסירה כתיב
והוא יכתוב לה על כתיבה
הגט קאמר ובעי' דליתיה
לשמה וכיון דגדול עומד
על גביו ואומר להן
כחבורו לשם פלוגי
ופלוגיה כשר א"ל רב נתנן
אלא מעתה נכרי וישראל
עומד על גביו הכי נמי
דכשר וכת' הכי נמי
והתניא נכרי פסול נכרי
אדעתא דנפשיה קעביד פי'
ולא מהני ביה ישראל
עומד על גביו ורב יהודה
אמר שמואל הוא ששייר
מקום התורף ור' אלעזר
הוא וסיפא דקתני שאין
קיום הניא אלא בחותמו
היינו עדי מסירה דרוב
גיטין נוסקין בפני
התחתון: הכל כשרים
וכי בשלמא חרש שוטה
ובעין ביה שהיה בר
דעת דומיא דשולחו וכמו
שאין הקטן עושה שליח
לעצמו כך אינו עושה
שליח לאחרים ואפילו
למ"ד לקמן בפ' התקבל
(סד') דקטן זוכה לעצמו
התם הוא משום דוכיית
קטן מורבנן אבל לאחרים
אינו זוכה ע"י שיבאי שתי
שטרות נכרי נמי לאו בר
כתיבה הוא ובמדי
דלנפשיה לא חזי לא מצי
למעבד לאחרים אלא
סומא מיט לא ואסיק רב
יוסף הכא בחוצה לארץ
עסקינן ומשום דבעי
למימר בפני נכתב ובפני
נתחם ולא מצי. א"ל אביי
אלא מעתה פקח ונסתמא
דמצי אמר הכי נמי דכשר
וכי'ת הכי נמי והא קתני
פקח ונסתמא וחזר
לנפתח חזר ונתפתח אין
לא חזר ונתפתח לא. ה"ה
דא"ר דלא חזר ונתפתח
ואידי דקתני שפוי
ונשתתף חזר ונתפתח
דנעמא דחזר ונתפתח הא
לא חזר ונתפתח לא תנא
נמי פקח ונסתמא וחזר
ונתפתח אמר רב אשי
דיקא נמי דקא תני כל
שתחילתו וסופו ברית ולא
קתני כל שתחילתו וסופו
בכשרות כשר ש"מ פי'
סומא בר דעת הוא ואינו
נכלל בכלל זה ש"מ לא
קאי האי כללא אלא
אשאר' בלא סומא:

אלא מעתה עובד כוכבים וישראל עומד בו'. פי' בשלמא בלא
עומד על גביו יחא דקסבר רב נתנן דליכא היכרא
דכותבין לשמה ע"פ העבל אבל בעובד כוכבים ליכא היכרא לשמה
זכאי אלא למאי דלוקמא בגדול עומד על גביו אפי' עובד כוכבים
נמי אלא ודאי בלא גדול עומד על
גביו מיידי ור"כ הדרא קושיא לדוכתין

דהא לאו בני דעה נינהו:
עובד כוכבים לדעתיה דנפשיה
קעביד. תימה לר"י דצ"פ

אין מעמידין (ע"ו דף כו.) צעי רבי
יהודה מילה לשמה ופ"ה קתני ימול
ארמאי ולא אמר לדעתיה דנפשיה
קא עזי ואומר ר"י דהא דלמנר
לדעתיה דנפשיה עזי היינו שעושה
סמס וגבי גט סמס לאו לשמה קאי
כלאמר צריש זבחים (דף כ:)
סמס אשה לאו לגירושין עומדת
אזל מילה סממא לשמה קיימא
כלאמר זבחים סממא לשמן קיימי:
אימא שנחתם שלא לשם אשה.

על כן כו' ומוקי לה בגמרא כר"א
מ"מ מה שיכול לדמוק ולהעמיד
כר"מ מעמיד משום דק"ל דסתם
מתני' ר"מ היא ור"מ והיכי קאמר
שנחתם והא קתני ילד שמע קול
סופרים מקרין וזגמ' מפרש בסופרים
העשויין להתלמד וי"ל דדוך סופרים
לכתוב ולחמוס גט כדי להתלמד:
והוא ששייר מקום התורף. אמאי
דאקשי לעיל והא לאו בני
דעה נינהו אמל' לשנויי:
עובד כוכבים נמי דלאו בר היתרא
הוא. הוה מצי למימר משום
דבעינן שזוחס בני צרי'ת אלא ניחא
ליה למימר האי טעמא דשייך אף
צעד: **ב**מ"י נומ"ו דלמי נותנו.
מכאן משמע דלרין שיכירי שלתי
שזכו העבל וזו היא אשמו ושמה יש
לחלק דלוקא סומא שיכול להטעמו
יש לחוש יותר שמא יטעוהו:
הוא הדין אפי' דלא חזר ונתפתח
בו'. והא דלמנר צייט נוחלין
(צ"ג דף קמ.) היה יודע לו עדות עד
שלא נסתמא ונסתמא פסול לעדות
שאני הלא דגבי גט אפי' אשה נאמנת
מדע דלפניו סומא מעיקרא קאמר
הכא אלא סומא אמאי לא:
אין

והוא שהיה גדול עומד על גביו. ואומר לו כתוב לזוך פלוני. דקסבר
ר"ה מתני' ר"א היא דבעי כתיבה לשמה וסיפא דקאמר שאין קיום
הגט אלא בחותמו היינו עדי מסירה דרוב גיטין נוסקין בפני
החותמים ומתני' קאי ולא ארישא לכאשרי כתיבת חרש בלא
גדול על גביו: **ד**לעתיה דנפשיה עזי.
דהא גדול הוא ר"א ויש בו דעת ואפי' שזה
אומר לו כן שמא הוא גמר בלבו
לשם אחר אבל קטן אין בו דעת
אלא למה שזה מלווהו: **ל**או מילתא
היא דלמנר. אלא מעתה עובד
כוכבים וישראל עומד כו' דהוה ס"ל
דפסול ודאי כשר הוא ואפילו איש
ישראל עומד על גביו. וגבי חרש
שוטה וקטן נמי לימא דלרז הוה
לדע"ג דאין גדול עומד על גביו
נמי כשר למתני' ר"מ היא ללא
צעי כתיבה לשמה דריש וכתב דקראי'
אחתימת עדים: **ד**מדקפסיל ליה
לעובד כוכבים. צסיפא דמתני':
לענין כהנה. לפי שאינו צורת גיטין
וקידושין ואין אדם נעשה שליח לדבר
שאנו שייך בו וגבי כתיבה שיידיה
ש"מ דוקא קתני כהנה וצכתיבה
כשר דקתני טעמא שאין קיום הגט
אלא בחותמו ולא איכפת לן אס
כתב שלא לשמה דאי תנא ושייר הוי
ליה נמי לשירי צסיפא: הסיף.
דמניא פסול: **ר**א היא דלמנר
עדי מסירה כרס'. וחתומת עדים אינה
מן התורה הילכך וכתב זה אכתב
הגט ובעינן כתיבה לשמה: והא
ודאי. כי כתיבה עובד כוכבים לאו
לשמה הוא לעובד כוכבים אדעתא
דנפשיה קעביד ומוסר הכי תניא
פסול: **א**מר רב נתנן **א**ומר היה כו'.
אחתימת דמילתא היא וכן מסתבר
דהא כבר מוקמינה רב נתנן כר"מ.
ואתי דגריקו והא דלמי עובד כוכבים
כו' בלשון קושיא ופרכינן האה דלמנר
רב נתנן עובד כוכבים כשר אמר רב
נתנן כו' תירוצא הוא: **כ**שהוא פוסלו
לאילו כוהכו לשמה. הכי משמע
כשהוא כותב קתמו לשמה כאילו כותבו
כולו לשמה אלמא לשמה צעינן:
מאי לאו כשהוא כותב לתורף לשמה
לאילו כוהכו לעופם לשמה. דתורף
הוא עיקר: והוא ששייר. חרש
שוטה וקטן: **מ**קום הסורף. וכתב
בן דעת את התורף ולא צעי דלוקמא
בגדול עומד על גביו ולא דלוקמא
כר"מ: **א**ינה סורה. אין שומעין לך:
כאן הודיעך. צמשתמינו שזולנו
צמתיב גיטין הודיעך שאין שום כח
לשמה צמתיבה אלא צמתימה: והאמר
רבה בר רב הנה. לעיל (דף כא):
גבי אין כותבין צמחזר ר' אלעזר
היא: **א**מוראי. רבה בר רב הנה
ורבי זיקא: **ב**ותנ"י חוץ מהרש
שוטה וקטן כו'. צמ"מ מפרש לכולהו:
קיבול הקטן. מיד העבל להוליקו:
והגדיל קודם שמסרו לה: **ג**מ' ולא
בני דעה נינהו. וגבי שליחות איש
צעינן ולא קטן דשליחות נפקא לן
(בקידושין ד' מ.) מויקחה להם איש שה

(א) [נעלם ט: וש"מ],
(ב) לעיל ג: לקמן ט:
צמתיבה פה, (א) [נעלם כ:
ושי"ן], (ד) לקמן ד. וצמתי
(ב) צמתי, מייקן,
צמתיבה לשמה, (ו) [נעלם
כא: וש"מ], (ז) [נעלם],
(ח) לעיל ה. [נעלם], (ט) [נעלם],
צ: יממות ט: ערסן ה:
מנמות כג. (י) חולין כה,
(יא) קידושין מה: (יב) ודברים
כד, (יג) [נעלם ט:],

תורה אור השלם

1. כי יקח איש אשה
ובקעה וקחה אם לא
המציא חן בעיניו כפי מצא
בה ערות דבר וכתב לה
ספר בריתו ונתן בקדה
ושקחה מביתו:
דברים כ ד

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ה"ה וכו' תיע
ובי' ע"י תפוח מהריב"ל
ח"ב ס"י עה:

הגהות הב"ח

(א) ר"ש ד"ה מקמי
סיפא וכו' תמלה לחודה
מתי כ"ל ותיבת דלא
נעמק:

מוסף רש"י

אפילו מצאו באשפה.
ולא נכתב לשם אלה כלל
(לקמן כו.) ה"ה כה
שנכתב שלא לשום
אשה, שלא לשם האשה
הואל. שנכתב לשום אחרת
שמה שם ז', פסול.
דמצי וכתב לה לשמה
(ובזחים כ.) חוץ מהרש
שוטה וקטן. ולא בני
דעה נינהו ואין יסולן
לעשות דמצי לשום אחרת
לגרשה, דלמתינן קידושין
(מג.) דאין קטן נעשה
שליח, והוא הדין להגן
(ע"ל ה.) שאין חסד דעת
ואין שליחות מלימות לגרש
(ע"ל ט.) בטביעות
עיני דקלא. שיתן דעמו
לכתיבה בקול (חולין כז.).

מוסף תוספות

א. זבחים. מוס' הל"ש.
ב. בחיק לתרופה כר"מ.
מוס' הל"ש. ג. כתב
לגרש את הגדולה. מוס'
הל"ש. ד. אלמא
בכתיבה איירי. מוס'
הל"ש. ה. ודחלתו
וסופו בכשרות בעינא.
טכ"ז: והרי זה צריך
להעיד בפני נכתב. מל"ת.
1. דמדאורייתא אפי'
קיום לא בעי, ורובנו הוא
דארצון. הכא משום
עונתא. כ"כ. (ד) הקיבול
בו חכמים. מוס' הל"ש.
ז. להביא גיטה. מוס'
הל"ש.

לצית צבותי אחד לוקח לכולן: לאו בר הסיורא הוא. דאין להן קידושין ואין גיטין נוהגין בהם וצמדי לנפשיה לא חזי לא מצי למיעבד
שליחותא לאחרים: הא לא חזר ונסתמא לא. דטעמא משום דעה הוא ורין להיות בן דעת לעשות שליחותו: דיקא נמי. דלגבי פתוח
ונסתמא לא תנא דוקא חזר ונתפתח: **מ**דקתני סיפא כו'. אלמא היכא דטעמא משום דעה הוא צעינן תמלה וסוף אבל סומא לא
הוי טעמא משום דעה ולא צעינן תמלה וסוף אלא תמלה לחודה (כ) דלא מצי למימר צפני נכתב. דאי צקומא נמי דוקא ניתני כל שתחילתו
וסופו בכשרות: מהו שיעשה שליח. לאשה. עזב של כל אדם מהו שיעשה שליח לאשה בעלמא: לקבל גט מיד צעלה. ותהא מגורשת בקבלתו.
וה"ה נמי להולכה דכולה חדא טעמא היא אלא כן היתה השאלה צבית המדרש: **מ**דקפסיל לעובד כוכבים. צמתיבה וכתב ולא תנא עזב:
מכלל

לצית צבותי אחד לוקח לכולן: לאו בר הסיורא הוא. דאין להן קידושין ואין גיטין נוהגין בהם וצמדי לנפשיה לא חזי לא מצי למיעבד
שליחותא לאחרים: הא לא חזר ונסתמא לא. דטעמא משום דעה הוא ורין להיות בן דעת לעשות שליחותו: דיקא נמי. דלגבי פתוח
ונסתמא לא תנא דוקא חזר ונתפתח: **מ**דקתני סיפא כו'. אלמא היכא דטעמא משום דעה הוא צעינן תמלה וסוף אבל סומא לא
הוי טעמא משום דעה ולא צעינן תמלה וסוף אלא תמלה לחודה (כ) דלא מצי למימר צפני נכתב. דאי צקומא נמי דוקא ניתני כל שתחילתו
וסופו בכשרות: מהו שיעשה שליח. לאשה. עזב של כל אדם מהו שיעשה שליח לאשה בעלמא: לקבל גט מיד צעלה. ותהא מגורשת בקבלתו.
וה"ה נמי להולכה דכולה חדא טעמא היא אלא כן היתה השאלה צבית המדרש: **מ**דקפסיל לעובד כוכבים. צמתיבה וכתב ולא תנא עזב:
מכלל